TECHNOLOGIE SIECIOWE

Sprawozdanie

Lista 2

Mikołaj Szarapanowski 208865

grupa Poniedziałkowa 7:30

1. Cel

Celem niniejszego sprawozdania jest zbadanie niezawodności pewnych modeli sieci.

Do testowania grafów używamy metody Monte Carlo: Zostały usunięte losowe krawędzie, a następnie została sprawdzona spójność grafu (zadanie 1 oraz 2) oraz przesyły i opóźnienie (zadanie 2). Przy odnoszeniu się do linii kodu w odnośnikach, należy zwrócić uwagę, że są to numery linii w klasie, w której dane pole, metoda czy funkcja się znajduje.

2. Zadanie pierwsze

a) Opis programu

Program ma za zadanie sprawdzenie niezawodności sieci. Program został napisany w języku Java, natomiast biblioteką, która okażę się niezbędna do tworzenia grafów jest *Jąrapht*¹.

Opis klas:

-public interface GraphFactory

Na początku w programie został zaimplementowany interfejs publiczny *GraphFactory*², który posiada metodę *createGraph*². Według tego interfejsu mają zostać zaimplementowane grafy do odpowiednich podpunktów.

-public class *A*,*B*,*C*,*D*

W klasie A został zaimplementowany interfejs GraphFactory do stworzenia grafu g^3 . W pierwszej pętli for zostało dodanych 20 wierzchołków. Metoda $addVertex^4$ jest metodą z biblioteki Jgrapht. Z tej samej biblioteki w kolejnej pętli użyto metod $setEdgeWeight^5$ i $addEdge^6$. Odpowiadały one za stworzenie 20 krawędzi o wadze 0.95. Analogicznie do klasy A, w klasach B, C oraz D użyto tych metod do dodania krawędzi opisanych w specyfikacji zadania.

-public class Exercise1

W klasie *Exercise1* zaczynam od implementowania metody *start*⁷, która wywoła się w chwili uruchomienia zadania pierwszego. Na początku zostanie stworzona tablica grafów, a następnie dodane do niej zostaną 4 grafy (*A*, *B*, *C* oraz *D*). Zmienne *all*⁸ oraz *passed*⁹ odpowiadają odpowiednio za liczenie ile prób usuwania się odbyło i ile razy graf się po próbie rozerwania zachował spójność. Aby zbadać niezawodność sieci na początku uruchamiam generator liczb losowych *Random generator*¹⁰ z przedziału (0,1) i jeśli liczba losowa jest większa niż waga krawędzi, to krawędź zostanie usunięta. W ten sposób jest sprawdzana każda krawędź grafu. Po zbadaniu wszystkich grafów sprawdzam metodą *isConnectivity*¹¹, czy graf zachował spójność, jeśli tak, to zwiększam licznika *passed*. Na końcu wypisuje wyniki mojego eksperymentu

b) Przykładowe wywołania, analiza oraz interpretacja wyników

Przykładowy wynik wywołania:

A: 37% 376/1000

Każdą linijkę programu należy odczytywać w ten sposób:

litera podzadania> <niezawodność> <ilość pomyślnych prób>/<Ilość wszystkich prób>

Oto tabela niezawodności poszczególnych grafów przy próbie wykonania 1000 prób pięciokrotnie:

	A	В	C	D
1	37%	75%	89%	94%
2	35%	74%	90%	93%
3	39%	75%	90%	94%
4	37%	74%	88%	94%
5	36%	75%	88%	94%

Obserwując powyższe wyniki łatwo zauważyć że w przypadku A (gdy graf jest w postaci linii) mamy najmniejsze szanse na spójność grafu. Usunięcie już nawet jednej krawędzi z grafu powoduje jego niespójność.

W przypadku B po dodaniu krawędzi można zauważyć blisko dwukrotny wzrost na uzyskanie grafu spójnego.

W podpunkcie C dodajemy dwie dodatkowe krawędzie i tutaj również zostaje zauważony znaczący wzrost szans na uzyskanie spójności grafu.

W przypadku D do grafu dodajemy 4 krawędzie między losowo wybranymi wierzchołkami, co powoduje większy procent przypadków gdy graf po usunięciu krawędzi zachował spójność.

3. Zadanie drugie

a) Opis programu

-public class MyEdge

Klasa *MyEdge* posiada pola *capacity*¹², *flow*¹³ oraz *weight*¹⁴, które zawierają w sobie odpowiednio informacje o wadze krawędzi, przepływie oraz przepustowości strumienia pakietów. W klasie znajdują się metody, które są odpowiedzialne za ustalanie i pobieranie informacji o tych polach.

-public class Exercise2

Lwia część całego zadania drugiego znajduję się w klasie *Exercise2*, a dokładnie w metodzie *makeExercises*¹⁵, która wywołuje inne zaimplementowane w klasie funkcje.

```
public static void makeExercises(){
163
164
       SimpleGraph<Integer, MyEdge> graph;
       boolean c, isConnective;
165
        G=0:
166
        graph = createGraph();
167
168
        N = createMatrix();
        isConnective = testGraph(graph);
169
170
        if (isConnective){
        searchPath(graph, N);
171
        c = check(graph);
172
173
        avgDelay(graph, c);
174
        }
175
```

W metodzie *makeExercises* stworzono graf oraz macierz natężeń, a następnie zbadano spójność (podobnie jak w zadaniu 1). Jeśli uzyskano spójny graf, to wykonuje się kolejno szukanie ścieżki, sprawdzenie czy przepływ jest mniejszy od przepustowości oraz obliczenie średniego opóźnienia pakietu.

W metodzie *createGraph*¹⁶ każdy element *ArrayList graphArray*¹⁷ rozdzielamy odpowiednio do nowej tablicy, a następnie dodajemy wierzchołki do grafu i tworzymy nową krawędź, której ustawiamy wagę (domyślnie na 0.95). Dodatkowo dla każdej krawędzi ustalany jest jej przepływ (domyślnie na 0), a także losowana jest wartość przepustowości tej krawędzi (losowana z przedziału od 500 do 700). Ustalamy też wagę krawędzi domyślnie na 0.95. Następnie losujemy 7 dodatkowych wierzchołków wykorzystując metodę *addRandomEdge(graph)*¹⁸.

Funkcja testująca spójność grafu (*testGraph*¹⁹), gdy graf nie jest spójny zwiększy licznik *failGraphIsNotConnective*²⁰ o 1 i zwróci wartość *false*²¹. W tym przypadku kolejne instrukcje z funkcji *makeExercises*²² nie będą wykonywane.

Macierz natężeń N tworzona jest w sposób losowy. Wartości macierzy na przekątnej (czyli przepływ od wierzchołka np. 1 do 1) są ustawiane na zero – graf nie posiada pętli. Podczas tworzenia macierzy wyliczana jest również wartość G^{23} , która jest sumą wartości w macierzy. Wartość m^{24} , czyli średnia wielkość pakietu w bitach ustalana jest ze wzoru G/100.

Kolejnym krokiem jest poszukiwanie dla każdego połączenia wierzchołków najkrótszej ścieżki między nimi. W tym celu zaimplementowano funkcję *searchPath*²⁵. Do znalezienia ścieżki wykorzystano algorytm Dijkstry, zaimplementowany w bibliotece *Jgrapht*. Następnie dla każdej krawędzi w znalezionej ścieżce, pobierana jest wartość przepływu dla danej krawędzi, a potem zwiększanie jej o wartość z macierzy.

Funkcja *check*²⁶ polega na wybraniu z grafu zbioru krawędzi tworzących graf, a następnie dla każdej krawędzi sprawdzana jest czy warunek, dotyczący wartości przepustowości jest większy od wartości przepływu pomnożonej przez średnią wartość pakietu w bitach. Jeśli wynik jest niższy zmiennej zwiększany jest licznik niepowodzeń dla *failLowBandwidth*²⁷ i zwracamy wartość *true*²⁸.

W przypadku gdy wartość *fail*²⁹ wyświetlamy komunikat o błędzie - sieć chce przesłać więcej pakietów niż sieć jest w stanie udźwignąć. W przeciwnym wypadku pobieramy zbiór krawędzi przechodząc po każdej obliczamy średnie opóźnienie pakietu, korzystając ze wzoru:

$$T = \frac{1}{G} * \sum_{e \in edge}^{edge} \left(\frac{e.getFlow()}{\frac{e.getCapacity()}{m} - e.getFlow()} \right)$$

Gdzie:

G – suma wszystkich elementów macierzy.

m – średnia wielkość pakietu w bitach.

Również w tej funkcji sprawdzany jest jeszcze ostatni warunek czy średnie opóźnienie pakietu jest mniejsze od $TMAX^{30}$. Jeśli tak jest, to zwiększany jest licznik sukcesu, w przeciwnym przypadku zwiększany jest licznik niepowodzenia.

b) Przykładowe wywołania, analiza oraz interpretacja wyników

Tworzymy graf dla |V| = 10 oraz |E| = 17 oraz macierz natężeń:

```
OUTPUT:

0 3 1 7 0 2 5 5 4 8
3 0 9 1 1 3 1 5 2 0
5 4 0 5 2 0 1 3 9 5
6 6 7 0 2 5 4 7 3 7
8 8 2 5 0 5 8 9 6 1
9 9 4 9 8 0 4 1 3 8
4 0 5 5 7 0 0 7 9 5
8 3 5 1 3 7 0 0 0 7
0 5 8 0 7 0 6 8 0 4
8 7 3 5 4 1 6 6 7 0
```

Dla powyższej macierzy wartość G wynosi 409 oraz m wynosi 4. Dodane zostały krawędzie (8,2), (5,8), (2,7), (1,7), (6,10), (10,8), (1,8). Po utworzeniu grafu sprawdzana jest jego spójność. W kolejnym kroku dla każdej pary wierzchołków poszukiwana jest najkrótsza ścieżka i zwiększana wartość flow. Następnie badany jest warunek czy nie doszło do przeciążenia sieci.

Po tym dla każdej krawędzi z grafu wyświetlana jest wartość przepływu oraz przepustowości:

```
OUTPUT
(1 : 2) : Flow -> 33, Capacity -> 578
(2 : 3) : Flow -> 80, Capacity -> 581
(3 : 4) : Flow -> 42, Capacity -> 588
(4 : 5) : Flow -> 59, Capacity -> 525 (5 : 6) : Flow -> 64, Capacity -> 554
(6 : 7) : Flow -> 52, Capacity -> 594
(7 : 8) : Flow -> 29, Capacity -> 515
(8 : 9) : Flow -> 63, Capacity -> 603
(9 : 10) : Flow -> 18, Capacity -> 585
(1 : 10) : Flow -> 43, Capacity -> 644
(8 : 2) : Flow -> 49, Capacity -> 580
(5 : 8) : Flow -> 61, Capacity -> 585
(2 : 7) : Flow -> 28, Capacity -> 551
(1 : 7) : Flow -> 24, Capacity -> 538
(6 : 10) : Flow -> 36, Capacity -> 661
(10 : 8) : Flow -> 13, Capacity -> 560
(1 : 8) : Flow -> 28, Capacity -> 521
```

Średni czas przepływu T: 0.01956721349591049

Następnie wykonujemy powyższe kroki dla ustalonych *quantity*³¹ = 10 000, $TMAX^{32}$ = 0.025 oraz h^{33} = 0.95:

OUTPUT:

Connection reliability: 87.46%

Success: 8784

Fail - low bandwidth: 146 | time is greater than Tmax: 1012 | graph isn't

connective: 58

Connection reliability: 87.84%

Success: 8820

Fail - low bandwidth: 150 | time is greater than Tmax: 979 | graph isn't

connective: 51

Connection reliability: 88.2%

Success: 8787

Fail - low bandwidth: 141 | time is greater than Tmax: 1017 | graph isn't

connective: 55

Connection reliability: 87.87%

Możemy zauważyć, że niezawodność sieci w tym przypadku jest duża. Czynnikiem który spowodował najwięcej błędów jest przekroczenie *TMAX* , a najmniej szansa na rozspojenie grafu.

Weźmy teraz dane: *quantity* = 10~000, TMAX = 0.02 a h = 0.5:

OUTPUT:

Success: 140

Fail - low bandwidth: 1193 | time is greater than Tmax: 780 | graph isn't

connective: 7887

Connection reliability: 1.4%

Success: 134

Fail - low bandwidth: 1197 | time is greater than Tmax: 791 | graph isn't

connective: 7878

Connection reliability: 1.34%

Success: 118

Fail - low bandwidth: 1138 | time is greater than Tmax: 815 | graph isn't

connective: 7929

Connection reliability: 1.18%

Success: 125

Fail - low bandwidth: 1153 | time is greater than Tmax: 798 | graph isn't

connective: 7924

Connection reliability: 1.25%

Możemy zauważyć ogromny spadek niezawodności sieci. Spowodowany jest on bardzo dużą liczbą przypadków uzyskania niespójnego grafu, a także wzrostem błędów w przypadku przekroczenia ilości bitów przepływających przez daną krawędź.

OUTPUT:

Success: 1509

Fail - low bandwidth: 150 | time is greater than Tmax: 8287 | graph isn't

connective: 54

Connection reliability: 15.09%

Success: 1557

Fail - low bandwidth: 128 | time is greater than Tmax: 8264 | graph isn't

connective: 51

Connection reliability: 15.57%

Success: 1522

Fail - low bandwidth: 156 | time is greater than Tmax: 8266 | graph isn't

connective: 56

Connection reliability: 15.22%

Success: 1544

Fail - low bandwidth: 153 | time is greater than Tmax: 8248 | graph isn't

connective: 55

Connection reliability: 15.44%

Dla quantity = 10~000, T~MAX = 0.012 oraz h = 0.95 niezawodnośd sieci również jest bardzo mała. Tym razem głownym czynnikiem niepowodzenia jest przekroczenie TMAX w 80% przypadków

4. Podsumowanie i wnioski

Na podstawie zadań wykonanych przy tym sprawozdaniu można dojść do wniosku, że w modelu sieci wraz ze zwiększaniem liczbą krawędzi, rośnie jego niezawodność. Z tego wynika, że mając wiele różnych dróg przez krawędzie, łączące wierzchołki, można wybrać kilka alternatywnych tras, więc usunięcie jednej krawędzi z modelu sieci nie musi wpływać znacząco na niezawodność modelu sieci. W modelu sieci należy też zwrócić na ilość przepływających bitów przez krawędź, która zbyt wysoka powoduje przeciążenie sieci. Wynika to z ograniczonej przepustowości sieci.